

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm339/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Som jeg haaber, ikke mere færdig mod hvad den før bestred, men dog, som det kan synes, mere ligegyldig og forsigtig, og, som virkelig er Tilfældet, mere kold og fornem, mere mat og høfelig. Man ved, eller kan dog vide, at det i Mellem-Tiden har været mit Forsæt, at udarbejde Bogen til et større Værk, hvis første Deel udkom 1814, og deri betagge min Fortælling og mine Paastande, med Sprog af Skrifter, og Vidnesbyrd af Møderne jeg talde om. Den nærmeste Anledning til at Værket skulde, var den, at min Forfatter ei dengang troede sig til at lade det gaae fort, siden have mange Grunde bevæget mig til ei at haste, og nu maa mange Ting forandre sig, for jeg fortsætter det; thi nu indseer jeg, at den udkomne Deel er egentlig et Hæft for sig, som først maa ei alene læses, men i Hoved-Sagen kunnes og bifaldes, før det nytter, fra den rette Side at belyse meer af Tiberens for Christus. Jeg forudsætter nemlig som bekendt, hvad rigtig nok, at domme efter hvad jeg, om den Bog har hørt, er ubekendt, at Bogens Diemeed er det, at vise hvorledes Jødernes Historie fører sin Stadfærd med sig, og er den store Conjugation, hvorefter vel ingen af de gamle Folk har villet rette sig, men som de dog har ikke kunnet hindre fra at sprede sig stykkevis i alle deres udviklede Ret-

ninger, Vendinger og Tilfælde; først sagt, at man i Valastina ser, paa overnaturlig Maade, Menneket udviklet i Dødet, netop saaledes, som det, uden Synbesæd, Kunde og Kulde, naturlig med Heerens Hånd begaet, udviklet sig selv, og at vi altsaa netop der skal lære at sammensætte den gamle Verdens historiske Brud-Stykker til Billeder af dens Vildfarelse. For nu det kan ses, man man have vundet Troe paa den jødiske Histories fuldkomne Sandhed, og faaet Syn paa dens underordnede, blot timelige Betydning, som Tidens Schema, og saalænge man ikke engang ærlig tror Evangelisernes Vidnesbyrd om Christi Komme i Kjødet og Vandring paa Jorden, da har det lange Udgifter, Studie eller Nogen herud bevæget til at læse omstaltte Bog, og ei finde udviklet hvad jeg nu sagde, da sigte han ikke derfor, at jeg har bedraget ham; thi jeg har ikke sagt, at det var mit, men at det var Bogens Diemeed, som jeg først ret blev vaer, da jeg skrev Fortalen, Noget, mange vel synes er dumt eller sværmerisk sagt, men som dog løser sig i den ganske simple Sætning, at Bogen er undfanget og for en stor Deel skrevet i Begeistring, kun med det Forsæt at ville sige Alt hvad jeg saae i Skriftens Lyd til den Sandheds Værd, jeg eenfoldig troede. En stem Forfølselse maa jeg i Dvrigt ved denne Leilighed

paaanke, den nemlig, at jeg regnede Første Konger-
 nes Bog til de Bøger, der ikke i det Nye Testamente
 gives udtvækkelig Vidnesbyrd som Guds Ord; thi jeg
 har med Skamfuldhed set at Paulus (Rom. II. 2)
 anfører dens Ord som Skriftens. Denne Dø-
 dagelse har vist nok gjort mig kange for min hele
 Inddeling, men ikke for Inddelings-Grun-
 den; thi den er nødvendig, og kun af Nødvæn-
 dighed har jeg antaget den.

Efter dette Skud-Ord, som jeg ikke kunde
 undlade, maa jeg huske Læseren paa en anden Ting,
 som han maaſke har vidst og glemt igjen, derpaa
 nemlig, at jeg i Slutningen af 1815 indtil Videre,
 om jeg skal sige det saa ſemt, ſuſpenderede
 min Præſe-Lunge, deels for et at viſe, hvor lat-
 terlig den Beſtyldning var, ſom jeg end ikke med
 min, under ſige Omſtændigheder nok mageløſe, Til-
 bageholdenhed, havde kunnet undgaar: Beſtyldnin-
 gen nemlig for at ville ſilte Sect; deels fordi jeg
 ſolde, at en Kamp, hvori Ingen turde ſtaa for
 Skud, nyttede til Intet i Grunden. Heraf fulgte
 da, at naar jeg, i dette Mellemrum, vilde udgive
 min Bog, maatte jeg, ſaa at ſige, ſilte Præſe-
 Eggen af: lade det være godt Folks egen Sag,
 hvorefter de kunde forſvare deres Ord og Ideer for
 den evige Dommer, og kun fortælle hvad Saga og

